HALİL CİBRAN

USTA'NIN SESİ

DESTEK
yayınları

DESTEK YAYINLARI: 876
EDEBİYAT: 256

HALİL CİBRAN / USTA'NIN SESİ
Orijinal İsmi: *The Voice Of The Master*

Her hakkı saklıdır. Bu eserin aynen ya da özet olarak hiçbir bölümü, yayınevinin yazılı izni alınmadan kullanılamaz.

İmtiyaz Sahibi: Yelda Cumalıoğlu
Genel Yayın Yönetmeni: Ertürk Akşun
Yayın Koordinatörü: Özlem Esmergül
Çevirmen: Aytunç Altındal
Editör: Devrim Yalkut
Kapak Tasarım: İlknur Muştu
Sayfa Düzeni: Işıl Ilgıt Şimşek
Sosyal Medya-Grafik: Tuğçe Budak - Mesud Topal

Destek Yayınları: 1-2. Baskı Aralık 2017
3. Baskı Ekim 2018
4. Baskı Mart 2019 (500 adet)
5. Baskı Temmuz 2020 (500 adet)
Yayıncı Sertifika No. 13226

ISBN: 978-605-311-337-9

© Destek Yayınları
Abdi İpekçi Caddesi No. 31/5 Nişantaşı/İstanbul
Tel. (0) 212 252 22 42
Faks: (0) 212 252 22 43
www.destekdukkan.com
info@destekyayinlari.com
facebook.com/DestekYayinevi
twitter.com/destekyayinlari
instagram.com/destekyayinlari
www.destekmedyagrubu.com

Deniz Ofset – Nazlı Koçak
Sertifika No. 40200
Maltepe Mahallesi
Hastane Yolu Sokak No. 1/6
Zeytinburnu / İstanbul

HALİL CİBRAN

USTA'NIN SESİ

Çevirmen: Aytunç Altındal

DESTEK
yayınları

Arapçadan İngilizceye, bu dilden de Türkçeye yapılan çeviriyi Cibran'ın temel görüşlerine olabildiğince yakın gelecek tarzda aktarmaya çalıştım. Cibran, bilindiği üzere son derece basit bir dille, oldukça karmaşık konuları işleyen bir yazardır. Kavram ve kelimelere değişik anlamlar yükler. Bunların birçoğunu TDK Türkçesiyle karşılayabilmek zor, hatta imkânsızdır. Örneğin İngilizceye "wisdom" diye çevrilen kavram, Cibran tarafından Arapça "hikmet" olarak kullanılmaktadır. Bu kavramın "ilim ve irfan" anlamına da geldiğini düşünerek, Türkçesini "ilim" olarak verdim. Bir başkası ise "enchantress" kelimesidir. Bu da "füsunkâr"dır. Bunu da ister istemez "göz kamaştırıcı (kadın)" olarak çevirmek zorunda kaldım. İngilizceye "brethen" diye çevrilen "ihvan"ı aynen kullandım, başka nasıl karşılanabilirdi ki? Cibran'ın "Allah" diye yazdığı yerde bunu aynen aktardım, İngilizceye. "God" diye çevrileni ise "Tanrı" olarak verdim. Çeviride Cibran'ın şiirsel anlatımını koruyabildiysem ne mutlu.

Aytunç Altındal

I came to say a toord and I shall say it now.
But if death prevents me, it will be said by
Tomorrow, for Tomorrow never leaves a secret
in the book of Eternity.
I came to live in the glory of Love and the
light of Beauty, tvhich are the reflections of
God. I am here, living, and I cannot be eziled
from the domain of life, for through my living
word I will live in death.
I came here to be for ali and with ali, and
what I do today in my solitude vnll be echoed
Tomorrow by the multitude.
What I say now with one heart will be said
Tomorrow by thousands of hearts.

Khalil Gibran

Bir söz söylemeye geldim ve onu şimdi söyleyeceğim.
Ama eğer ölüm engellerse beni, o söylenecektir
Yarın tarafından, çünkü Yarın
Sonsuzluk'un kitabında hiçbir sır barındırmaz.
Yaşamaya geldim, Sevgi'nin görkeminde ve
Güzel'in ışıltısında
onlar ki yansımalarıdırlar Tanrı'nın.
Buradayım, yaşıyorum ve sürgün edilemem
yaşam alanından
çünkü canlıdır sözüm ve ölünce de yaşatacaktır beni.
Herkesin yanında ve herkesin uğruna ölmeye geldim
ve bugün benim tek başıma yaptıklarım
Yarın yankılanacaktır yığınlardan.
Şimdi neler söylüyorsam tek yürekten
Yarın söylenecektir binlerce yürek tarafından.

Halil Cibran

İÇİNDEKİLER

BİRİNCİ BÖLÜM

BİLGE'NİN VENEDİK'E YAPTIĞI GEZİ.....11
BİLGE'NİN ÖLÜMÜ.....27

İKİNCİ BÖLÜM

YAŞAM ÜZERİNE.....45
TÜZE KURBANLARI ÜZERİNE.....48
DÜŞÜNCELER VE TASARIMLAR.....50
İLK GÖRÜŞ.....52
İLK ÖPÜŞ.....53
EVLİLİK ÜZERİNE.....55
İNSAN'IN YÜCELİĞİ ÜZERİNE.....56
AKIL VE BİLGİ ÜZERİNE.....59
MÜZİK ÜZERİNE.....62
İLİM ÜZERİNE.....66
SEVGİ VE EŞİTLİK ÜZERİNE.....69
BİLGE'NİN DİĞER DEYİŞLERİ.....72
DİNLEYEN.....75
SEVGİ VE GENÇ.....79
İLİM VE BEN.....82
İKİ KENT.....85
DOĞA VE İNSAN.....87
GÖZ KAMAŞTIRICI.....90
GENÇLİK VE UMUT.....93
YENİDEN DOĞUŞ.....98

I
BİLGE
ve
ÖĞRENCİSİ

BİLGE'NİN VENEDİK'E YAPTIĞI GEZİ

VE öyle oldu ki, Öğrenci birden Bilge'yi gördü. Bahçede sessiz adımlarla dolaşıyordu. Yüzü solgun ve kederliydi. Öğrenci, Allah'ın adıyla selamladı onu ve üzüntüsünün nedenini sordu. Bilge, değneğiyle balıklı havuzun yanı başındaki kayayı gösterdi, gidip oraya oturmasını istedi. Öğrenci istenileni yaptı ve Bilge'nin öyküsünü dinlemeye koyuldu.

Bilge şöyle konuştu:

Belleğin yüreğimin sahnesinde her gün ve her gece yeniden yaşattığı o hüzünlü olayı anlatmamı istiyorsun benden. Nicedir suskun duruşum ve söyleyemediğim sır seni üzmüş olmalı, iç çekiş ve yakarışlarımdan tedirginsin. Kendi kendine, "Eğer Bilge beni kederinin tapınağına kabul etmeyecekse, onun coşkularının evine nasıl girebilirim ki?" diyorsun.

Öyleyse kulak ver öyküme... Dinle fakat sakın acıyayım deme bana; çünkü acımak zayıflar içindir – oysa ben yine de güçlüyüm, kederli olsam da.

Gençliğimden beri, uykumda ya da uyanıkken daima yanı başımda bulduğum garip bir kadının hayaliyle uğraşır dururum. Gecedir, yalnızımdır, bir de bakarım ilişivermiş yatağımın kenarına. Gece yarısı sessizliğinde, duyuveririm göksel sesini. Ne zaman gözlerimi kapasam, narin parmaklarının dudaklarıma değdiğini hissederim; ve gözlerimi açsam, bu kez de, bir korku sarar içimi, kulak kesilir, boşluğun fısıltılara dönüşmüş seslerini dinlerim...

Kendime çok sormuşumdur, "Acaba, bulutlara karışıp yok oluyorcasına başımı döndüren kendi hayal gücüm mü? Yoksa, yeni bir tanrı mı biçtim, ahenkli sesi ve narin dokunuşlarıyla, düşlerimin kumaşından? Yoksa, duyumlarımı yitirmiştim de, bir çılgınlık halindeyken mi yaratmıştım bu değerli ve sevgili dostu? Yoksa, yalnız sevgimin kaynağıyla baş başa kalabilmek için mi el etek çekmiştim insanlardan ve şehrin hayhuyundan? Yoksa, Yaşam'ın tarzlarına ve gönül-çelisine gözlerimi ve kulaklarımı kapatışım onu daha iyi görebilmek ve o yüce sesini daha iyi duyabilmek için miydi?" diye.

Birçok kez, "Yalnız kalmaktan hoşlanan, ruhuna hayallerinden eş ve dost biçen çılgının biri miyim acaba?" diye merak etmişimdir.

Bir Eş'ten söz ettim ve bu söz seni şaşırttı. Oysa, olamaz diye yadsıdığımız, ama ne yapsak gerçekliğini bir

türlü aklımızdan çıkartamadığımız bazı garip olaylar karşısında kim bilir kaç kez şaşkınlığa uğramışızdır.

Bu düşsel kadın gerçekten de benim eşim olmuş ve Yaşam'ın tüm sevinçlerini ve dertlerini benimle paylaşmıştır. Sabahları gözlerimi açtığımda bir de bakarım yastığıma eğilmiş, sevgi ve annelere özgü bir bakışla beni seyretmektedir. Ne zaman bir işe kalkışsam onu en iyi şekilde tamamlayıncaya dek esirgemez yardımını. Soframda yanı başımdadır, birbirimize düşünceler ve sözler aktarırız. Akşam olur yine benimledir, "Buralarda yeterince oyalandık. Biraz da tarlalara ve kırlara çıkalım" der. O zaman işimi bırakır, tarlalarda onu izlerim, birlikte yüksekçe bir kayaya oturur, ufku gözleriz. Eliyle altın renkli bulutu gösterir; gecelemek için ortadan çekilmezden önce, özgürlük ve barışı armağan eden Yaradan'a teşekkür eden kuşların cıvıltılarına dikkatimi çeker.

Tedirgin ve sıkıntılı anlarımda odama gelir. Daha onu görür görmez tüm endişe ve üzüntülerim huzura ve sevince dönüşürler. İçim sıra, insanın insana reva gördüğü adaletsizliğe isyan ettiğimde, yanlarından kaçmak istediğim o yüzlerin arasında onun yüzünü görürüm, birden, yüreğimdeki öfke sönükleşir ve barışın göksel sesi doldurur yerini. Yalnızımdır, Yaşam'ın ayak bağları yeryüzüne zincirlemiş, acılarla yüklü kargıları yüreğime vurmaktadır; birden rastlarım dostuma, sevgi dolu göz-

lerle bakmaktadır bana, keder neşeye dönüşür, bir mutluluk cenneti gibi görünür Yaşamak.

Böylesine garip bir varlıkla nasıl mutlu olabilirim diye sorabilirsin. Ve benim gibi ömrünün baharındaki bir adamın nasıl olup da düşlerde ve hayallerde heyecan bulabildiğini de. Sana şunu söyleyeyim ki, bu ruh haliyle geçirdiğim yıllar, Yaşam'a, Güzel'e Mutluluk'a ve Barış'a dair tüm öğrenegeldiklerimin köşe taşları olmuşlardır.

Çünkü imgelerime eşlik eden dostum ve ben, güneşin çehresi önünde özgürce kanat çırpan ya da suların üstünde durabilen düşünceler gibi olmuştuk; ay ışığında söylenen bir türkü-ruhu huzura kavuşturan ve sözlere sığmayan güzelliklere yönelten bir barış türküsü gibiydik.

Yaşam, ruh aracılığıyla deneyip gördüğümüzdür ama çevremizdeki bilebildiğimiz dünya, anlayışımızın ve aklımızın aracılığıyla tanıdığımızdır. Bizlere büyük mutluluk ya da büyük keder getiren, işte bu tür bilgidir. Henüz otuzuma basmamıştım ki, bu bilgiden benim payıma keder düştü. Keşke hayatımın kanını iliğini kurutan ve beni, artık üzerinde kuşların yuvalamayacakları, artık meltemin tatlı salıntısına uyamayacak dallarıyla kupkuru bir ağaç gibi bırakan o yıllara erişemeden ölseydim.

BİLGE bir süre ara verdi sözlerine ve gelip Öğrenci'nin yanına oturdu, sonra sürdürdü konuşmasını:

Yirmi yıl önce Lübnan Valisi beni, İstanbul'da tanıştığı Venedik Belediye Reisi'ne yazdığı bir tavsiye mektubuyla, bilimsel araştırmalarda bulunmak göreviyle Venedik'e yollamıştı. Nisan ayı içinde bir İtalyan gemisiyle Lübnan'dan ayrıldım. Bahar havası baş döndürecek kadar güzeldi ve ufuk tıpkı tablolardaki gibi, ak bulut kümeleriyle kaplıydı. Yolculuğum süresince içimi dolduran coşkuyu sana nasıl anlatsam ki? Bir insanın yüreğinde yer alan o en derin içten duyguları anlatabilmek için sözcükler zavallı ve kısır kalırlar.

Göksel dostumla geçirdiğim yıllar doyum, neşe ve huzurla doluydu. Meğer Sancı Yolum'u gözler, Acı ise Sevinç Kadehim'in dibinde pusuda beklermiş.

Yaylı araba beni kendi topraklarımdan ve tepelerimden uzaklaştırıp sahile doğru götürürken, dostum yanı başımda oturmuştu. Beyrut'ta geçirdiğim mutluluk dolu üç gün süresince ve kenti dolaşırken yanımdan hiç ayrılmamış, durakladığım yerlerde o da duraklamış, yanıma yaklaşan tanışlara o da gülümsemişti.

Konakladığım hanın balkonunda oturmuş, kenti kuşbakışı seyrederken, dalıp gitmişliğime karışmıştı.

Ama tam gemiye binmek üzereydim ki, baştan aşağı büyük bir değişime uğradım. Garip bir elin beni yakaladığını, geri çektiğini hissettim; içimden bir ses, "Geri dön! Gitme! Gemi yelken açmadan sahile dön!" diye fısıldıyordu.

İçimden gelen sese aldırmadım. Ama gemi yol almaya başlayınca kendimi, hiç beklemediği bir anda şahinin pençeleri arasına düşmüş ve gökyüzüne doğru kaçırılan küçücük bir kuş gibi hissettim.

Akşam olup da Lübnan'ın dağları ve tepeleri ufukta silinince, geminin pruvasında kendimi yapayalnız buluverdim. Çevreme bakınıp düşlerimin kadınını, kalbimin sevdiceğini, günlerimin Eş'i olan kadını arandım ama yanı başımda değildi artık. Ne zaman gökyüzüne baksam yüzünü gördüğüm, gecenin suskunluğunda sesini duyduğum, Beyrut'un sokaklarında elinden tutarak yürüyüp gezindiğim o genç kadın artık yanı başımda değildi.

Okyanusun derin sularında seyreden bir gemideydim ve yaşamımda ilk kez kendimi tam anlamıyla yapayalnız hissediyordum. Yüreğimde onu çağırarak geminin güvertesini arşınladım, olur da görürüm umuduyla dalgaları gözledim. Ama her çabam boşa çıktı. Gece yarısı olup da tüm yolcular ortadan çekilince, tek başıma, huzursuz ve tedirgin bir şekilde güvertede kalakaldım.

Sonra birden başımı yukarı kaldırdım ve onu gördüm. Yaşantımın ortağı, pruvadan biraz ötedeki bir bulutun içindeydi. Coşkuyla sıçradım yerimden, kollarımı iki yana açıp, "Gönül yoldaşım, beni niçin bıraktın? Nereye gittin? Neredeydin? Hadi yanıma gel ve bir daha hiç terk etme beni..." diye haykırdım.